

**Protokół
kontroli kompleksowej przeprowadzonej
w Urzędzie Gminy w Mircu**

I. Oznaczenie jednostki podlegającej kontroli

Urząd Gminy w Mircu, Mirzec Stary 9, 27-220 Mirzec Stary, REGON: 000540050, NIP: 664 15 17 390; tel. 41 276 71 70, fax: 41 276 71 90; e-mail: sekretariat@mirzec.pl.
Wójtem Gminy Mirzec jest Pan Mirosław Seweryn.

II. Imię i nazwisko, stanowisko służbowe inspektorów oraz numer i data upoważnienia do przeprowadzenia kontroli

Kontrolę przeprowadził zespół pracowników Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach zatrudnionych w Oddziale ds. Informatyzacji i Spraw Społecznych: Grzegorz Trapcia – starszy inspektor wojewódzki (kierujący zespołem kontrolerów) oraz Kamila Odzimkowska – inspektor wojewódzki.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie pisemnych, imiennych upoważnień do kontroli numer odpowiednio 460/2022 oraz 459/2022 z dnia 27 czerwca 2022 r. wydanych przez Zastępcę Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia.

III. Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych

Kontrolę w siedzibie jednostki przeprowadzono w dniu 29 czerwca 2022 roku. Dokonano wpisu do *Książki kontroli i instruktażu* Urzędu Gminy pod pozycją nr 2/2022.

IV. Określenie przedmiotu i zakresu kontroli oraz okresu objętego kontrolą:

Przedmiotem kontroli była realizacja przez samorząd gminny zadań własnych w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie wynikających z art. 6 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2021 r. poz. 1249) tj.:

1. Sposób opracowania, przyjęcia i realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie;

2. Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności poprzez działania edukacyjne w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie;
3. Sposób zapewnienia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia;
4. Sposób utworzenia i działania zespołu interdyscyplinarnego.

Okres objęty kontrolą: od 1 stycznia 2021 roku do dnia kontroli.

V. Opis stwierdzonego w wyniku kontroli stanu faktycznego, w tym ujawnionych nieprawidłowości oraz ich zakresu i skutków:

1) Sposób opracowania, przyjęcia i realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie

W okresie objętym kontrolą w Gminie Mirzec obowiązywał Gminny Programy Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Mirzec na lata 2016 - 2022. Został on przyjęty Uchwałą Nr XXIV/149/2016 Rady Gminy w Mirce z dnia 31 maja 2016 r. [zał. nr 1]. Nazwa Programu jest zgodna z zapisem zamieszczonym w art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy. Odpowiedzialność za wykonanie w/w Uchwały zgodnie z treścią §2 spoczywa na Wójcie Gminy Mirzec.

Program stanowiący załączniki do Uchwały, zawiera wstęp, wskazuje na główne założenia Programu oraz jego realizatorów. Dokument został oparty na diagnozie zjawiska przemocy w Gminie, określony został w nim przewidywany termin realizacji. W części dotyczącej diagnozy środowiska lokalnego zawarto zapis, że: „O wszystkich niebieskich kartach sporządzonych przez Funkcjonariuszy Policji powiadamiany jest Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego, jak również Przewodnicząca Gminnej Komisji ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych”. Zapis ten jest nieprawidłowy i nie jest zgodny z obowiązującą zasadą ochrony danych wrażliwych, a w przypadku braku problemów z uzależnieniem w rodzinie narusza prawo tej rodziny do zachowania poufności danych.

Jako cele Programu przyjęto min.:

- podniesienie poziomu wiedzy i świadomości społecznej mieszkańców gminy Mirzec na temat zjawiska przemocy w rodzinie i możliwości uzyskania wsparcia;
- zwiększenie kompetencji zawodowych pracowników służb i instytucji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie;
- promowanie nieagresywnych zachowań w środowisku;
- udzielenie pomocy i wsparcia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie oraz sprawcom przemocy.

Na potrzeby kontroli przekazane zostały sprawozdania z realizacji Programu w roku 2021 oraz 2022, a działania wskazane w sprawozdaniach wpisują się w plany założone w Programie [zał. nr 2]. Sprawozdanie za rok 2021 zostało przyjęte Protokołem nr XLVIII z sesji Rady Gminy w Mirce z dnia 25 marca 2022 r. [zał. nr 3]

W informacji przedstawionej na potrzeby prowadzonej kontroli [zał. nr 4] wskazano zabezpieczenie przez Gminę Mirzec środków finansowych na realizację Programu w wysokości 66.733,99 zł na rok 2021 oraz 65.000,00 zł na rok 2022. Wydatkowanie środków przedstawia informacja z realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania narkomanii na 2021 rok – działanie 1, 2, 9, 14 [zał. nr 5].

Za powyższe odpowiada Wójt Gminy Mirzec jako odpowiedzialny za wykonanie Uchwały.

2) Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie:

Gmina Mirzec dysponuje Punktem Konsultacyjnym, który świadczy pomoc także dla osób ze środowisk dotkniętych przemocą. Punkt świadczy usługi bezpłatnie. Zgodnie z przedstawioną do kontroli informacją w 2021 roku z usług punktu skorzystało:

- psycholog – 62 porady;
- terapeuta ds. przemocy – 48 porad;
- psycholog dzieci i młodzieży – 119 porad.

Zgodnie ze sprawozdaniem realizowane są przedstawienia profilaktyczne dla dzieci i młodzieży oraz dystrybuowane materiały profilaktyczno-edukacyjne.

W ramach projektu „Wsparcie rodziny – sukcesem gminy” w 2021 r. prowadzone były zajęcia dydaktyczne oraz warsztaty psychoedukacyjne dla rodziców [zał. nr 6].

3) Sposób zapewnienia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia:

W okresie poddanym kontroli na terenie Gminy nie prowadzono interwencji w trybie art. 12 a skutkujących odebraniem dzieci z rodzin w związku z przemocą domową.

W okresie kontroli nie wystąpiły okoliczności uzasadniające konieczność umieszczenia osób w ośrodkach wsparcia dla ofiar przemocy.

Jednostka, na dzień kontroli, nie dysponowała procedurą umieszczania osób doznających przemocy w tego typu placówkach.

Za powyższe odpowiada Wójt Gminy Mirzec.

4) Sposób utworzenia i działania zespołu interdyscyplinarnego

W okresie objętym oceną tryb i sposób powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego oraz szczegółowe warunki funkcjonowania zespołu

24c

interdyscyplinarnego określała Uchwała Nr XV/108/2019 [zał. nr 7] z dnia 27 września 2019 r.

Zapisy samej Uchwały nie budzą wątpliwości. Natomiast zapisy Regulaminu stanowiącego Załącznik do przedmiotowej Uchwały zawiera naruszenia prawa, tj.:

- 1) Zapisy Rozdziału I §1.1 jako podstawę działania zespołu interdyscyplinarnego wskazują kilka nieadekwatnych aktów prawnych. Podstawą funkcjonowania zespołu interdyscyplinarnego są zapisy Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (u.p.p.r.) oraz Rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” z dnia 13 września 2011 r.;
- 2) Art. 7 i 94 Konstytucji Rzeczypospolitej Polski w zw. z art. 9a ust. 15 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, art. 137 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 roku w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (Dz.U. z 2016, poz. 283) polegające na przekroczeniu delegacji ustawowej, powtórzeniu oraz parafrazie zapisów ustawy:
  - Art. 9a ust. 2 u.p.p.r. w Rozdziale II §2 pkt 1;
  - Art. 9a ust. 8 u.p.p.r. w Rozdziale II §2 pkt 3;
  - Art. 9c ust. 3 u.p.p.r. w Rozdziale II §2 pkt 5 oraz Rozdziale IV §4 pkt 9;
  - Art. 9a ust. 7 u.p.p.r. w Rozdziale III §3 pkt 9;
  - Art. 9a ust. 13 u.p.p.r. w Rozdziale III §3 pkt 10;
  - Art. 9a ust. 10 u.p.p.r. w Rozdziale III §3 pkt 14;
  - Art. 9a ust. 9 u.p.p.r. w Rozdziale III §3 pkt 19;
  - Art. 9b ust. 3 u.p.p.r. w Rozdziale IV §4 pkt 4;
- 3) Art. 7 i 94 Konstytucji Rzeczypospolitej Polski w zw. z art. 9a ust. 15 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, art. 137 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 roku w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (Dz.U. z 2016, poz. 283) polegające na przekroczeniu delegacji ustawowej poprzez wskazanie w Rozdziale II §2 pkt 2 Załącznika przesłanek uzasadniających odwołanie członka zespołu. Zgodnie z delegacją ustawową rada miasta ma uprawnienia jedynie do określenia procedury, która służy odwołaniu członka zespołu. Ponadto warto zaznaczyć, iż niewłaściwe zachowania członka zespołu wymienione w tym miejscu powinny stanowić, nie tyle podstawę jego odwołania, co być przyczynkiem do postępowania dyscyplinarnego czy służbowego prowadzonego przez bezpośredniego zwierzchnika. Członkowie zespołu interdyscyplinarnego są wyznaczani przez bezpośrednich przełożonych, a zgodnie z art. 9a ust. 13 wykonują *zadania w ramach obowiązków służbowych lub zawodowych*. W związku z powyższym niewłaściwe zachowanie związane z wykonywaniem funkcji członka zespołu jest naruszeniem obowiązków służbowych, bądź zawodowych.

Mając na względzie powyższą uchwałę, zespół kontrolujący poddał badaniu Zarządzenia Wójta Gminy w sprawie powołania zespołu interdyscyplinarnego obowiązujące w okresie poddanym kontroli. Zarządzenie Nr 18/2011 z dnia 30 marca 2011 r. [zał. nr 8]. Na jego mocy w nowy skład Zespołu Interdyscyplinarnego weszło 7 przedstawicieli służb

wymienionych w art. 9a ust. 3-5 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Osoby powołane zostały na podstawie pisemnych porozumień zawartych pomiędzy Wójtem Gminy, a poszczególnymi instytucjami.

Funkcję przewodniczącego pełni obecnie Pani Iwona Gunciarz – pracownik socjalny Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mircu, wybrana do tej roli na posiedzeniu Zespołu w dniu 29 kwietnia 2011 r.

Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego reprezentujący poszczególne instytucje przed przystąpieniem do realizacji zadań złożyli oświadczenia o zachowaniu poufności informacji i danych zgodnie z wymogiem wynikającym z art. 9c ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. 2015r., poz. 1390).

Administrator danych osobowych dopełnił obowiązek wynikający z art. 9c ust. 7 pkt 1 i 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, polegający na pisemnym zobowiązaniu osób upoważnionych do przetwarzania danych osobowych do zachowania ich w tajemnicy oraz dopuszczeniu do przetwarzania danych osobowych wyłącznie osób posiadających pisemne upoważnienie wydane przez administratora danych.

W trakcie czynności kontrolnych zespołowi kontrolnemu udostępniono dokumentację poświadczającą organizację 6 spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego w okresie objętym kontrolą, tj. dn.: 8 lutego 2021 r.; 29 czerwca 2021 r.; 16 września 2021 r.; 28 grudnia 2021 r.; 1 marca 2022 r. oraz 21 czerwca 2022 r. Spotkania Zespołu Interdyscyplinarnego organizowane były zgodnie z zapisami art. 9a ust. 7 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Wyjątek stanowi przerwa pomiędzy spotkaniem zorganizowanym 8 lutego 2021 r., a spotkaniem z dnia 29 czerwca 2021 r.

Za powyższą nieprawidłowość odpowiada przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego.

Średnia frekwencja Zespołu w badanym okresie wynosiła 86%. W żadnym ze spotkań nie uczestniczyli wszyscy członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego. Spowodowane jest to absencją przedstawiciela Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, który nie wziął udziału w ani jednym posiedzeniu. Jak sugerują adnotacje w Protokołach posiedzeń Zespołu przedstawiciela GKRPA zastępował przedstawiciel OPS (który jest jednocześnie członkiem GKRPA). Jako, że w Zespole nie było innego przedstawiciela pomocy społecznej nie można przyjąć, iż Zespół na tych posiedzeniach obradował w pełnym składzie. Niedopuszczalne jest także aby jedna osoba reprezentowała dwie, lub więcej, instytucji na posiedzeniu Zespołu. Takie postępowanie stoi w sprzeczność z samą ideą interdyscyplinarności, która jest fundamentem gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Ponadto nieobecności przedstawiciela GKRPA nie zostały usprawiedliwione zgodnie z §3 pkt 11 Załącznika do Uchwały Nr XV/108/2019 Rady Gminy w Mircu z dnia 27 września 2019 r.

Za powyższą nieprawidłowość odpowiada przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego.

Podczas posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego w Mircu omawiano przede wszystkim bieżące sprawy.

Na potrzeby dokonania oceny sposobu prowadzenia procedury „Niebieskie Karty” zespół kontrolujący wybrał 10 procedur o następujących sygnaturach: GOPS 65.40.2021; GOPS 65.43.2021; GOPS 65.44.2021; GOPS 65.51.2021; GOPS 65.2.2022; GOPS 65.8.2022; GOPS 65.3.2022; GOPS 65.37.2021; GOPS 65.50.2021; GOPS 65.30.2021.

Po przeanalizowaniu w/w dokumentacji zespół kontrolerów stwierdził, że:

- Każdy z formularzy NK A w przeanalizowanych przypadkach został przekazany Przewodniczącej Zespołu Interdyscyplinarnego z zachowaniem terminu wynikającego z §7 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 roku w sprawie procedury Niebieskie Karty i wzorów Niebieska Karta;
- Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego przekazywał informację członkom grup roboczych dot. wpłynięcia Niebieskiej Karty A w terminie 3 dni od daty otrzymania formularza NK A;
- posiedzenia z udziałem osób objętych procedurą organizowano w innych terminach, zgodnie §4 oraz §17.2 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 roku w sprawie procedury Niebieskie Karty oraz wzorów formularzy Niebieska Karta;
- członkowie grup roboczych w ramach procedury „Niebieskie Karty” podejmowali działania polegające na:
  - informowaniu osób doznających przemocy nt. obowiązujących w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie przepisów prawa, możliwości skorzystania ze świadczeń z pomocy społecznej, pracy socjalnej, pomocy terapeutycznej;
  - informowaniu osób stosujących przemoc o konsekwencjach stosowania przemocy;
  - monitorowaniu sytuacji rodziny

W toku kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości związane z realizacją procedury „Niebieskie Karty”:

- w sytuacji gdy w skład rodziny wchodziły dzieci nie powoływano przedstawiciela oświaty w skład grupy roboczej, nie występowało też do placówki oświatowej z prośbą o informację dotyczącą sposobu funkcjonowania dziecka w środowisku rówieśniczym oraz współpracy szkoły z rodzicami dziecka;
- nie wszystkie działania Zespołu i grup roboczych były dokumentowane (brak notatek potwierdzających monitoring rodziny, brak odpowiedzi GKRPA dotyczącej środków podjętych wobec osoby skierowanej przez Zespół), co stanowi naruszenie § 10 pkt 1 Rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. 209, poz. 1245)
- protokół zakończenia procedury „Niebieska Karta” jest niezgodny z § 18 Rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. 209, poz. 1245) [**zał. nr 9**];
- o zakończeniu procedury Niebieskie Karty nie informowano podmiotów uczestniczących w jej realizacji zgodnie z § 18 pkt 3 Rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. 209, poz. 1245);

- decyzja o zakończeniu procedur nie znajduje uzasadnienia w aktach sprawy. W teczkach brak jest dokumentacji potwierdzające ustanie przemocy i realizację planu pomocy;
- pomimo zakończenia procedury policja oraz pracownicy OPS nadal zobowiązani są do monitorowania sytuacji rodziny, co podważa zasadność kończenia procedury, w której monitoring i tak stanowił jedną z podstawowych form działania.

Za powyższe nieprawidłowości odpowiada przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego w Mircu.

VI. Wnioski z przeprowadzonej kontroli:

1. Tryb i sposób powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego oraz szczegółowe warunki funkcjonowania zespołu interdyscyplinarnego określała Uchwała Nr XV/108/2019 z dnia 27 września 2019 r. zapisy Regulaminu stanowiącego Załącznik do przedmiotowej Uchwały zawiera naruszenia prawa;
2. Zespół Interdyscyplinarny został powołany zgodnie z przepisami prawa;
3. Spotkania Zespołu Interdyscyplinarnego organizowane były zgodnie z zapisami art. 9a ust. 7 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Wyjątek stanowi przerwa pomiędzy spotkaniem zorganizowanym 8 lutego 2021 r., a spotkaniem z dnia 29 czerwca 2021 r.;
4. W ani jednym posiedzeniu Zespołu Interdyscyplinarnego nie wziął udziału przedstawiciel Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Jego nieobecność nie była usprawiedliwiana zgodnie z zapisami §3 pkt 11 Załącznika do Uchwały Nr XV/108/2019 Rady Gminy w Mircu z dnia 27 września 2019 r.;
5. Sposób prowadzenia procedury „Niebieskie Karty” nie spełnia standardów wynikających z Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 roku w sprawie procedury Niebieskie Karty oraz wzorów formularzy Niebieska Karta.

Na podstawie ustaleń kontroli działalność kontrolowanej jednostki ocenia się **pozytywnie z nieprawidłowościami**. Gmina stara się realizować zapisy ustawy w sposób rzetelny. W pracę Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych nie angażują się przedstawiciele wszystkich służb zobligowanych do tego przez przepisy szczegółowe.

Podstawa ustaleń kontroli:

Ustaleń kontroli dokonano w oparciu o sprawdzoną dokumentację. Treść ustaleń i wnioski wynikające z kontroli omówiono z Wójtem Gminy Samborzec Panem Mirosławem Sewerynem oraz Kierownikiem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej Panią Grażyną Potrzyszcz.

Pouczenie o prawie i terminie zgłoszenia zastrzeżeń do ustaleń zawartych w protokole kontroli oraz o prawie do odmowy podpisania protokołu

Kierownik jednostki podlegającej kontroli może odmówić podpisania protokołu kontroli składając w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania wyjaśnienie przyczyny tej odmowy. Odmowa podpisania protokołu kontroli nie stanowi przeszkody do podpisania protokołu przez zespół inspektorów i sporządzenia zaleceń pokontrolnych. Kierownikowi jednostki podlegającej kontroli przysługuje prawo zgłoszenia, przed podpisaniem protokołu kontroli, umotywowanych zastrzeżeń dotyczących ustaleń zawartych w protokole. Zastrzeżenia zgłasza się na piśmie do dyrektora właściwego do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu. W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń do protokołu kontroli, termin odmowy podpisania protokołu wraz z podaniem jej przyczyn biegnie od dnia doręczenia kierownikowi jednostki podlegającej kontroli stanowiska dyrektora właściwego do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego wobec zastrzeżeń. Pisemne zastrzeżenia do ustaleń zawartych w protokole kontroli są poddawane analizie przez kontrolujący daną jednostkę zespół inspektorów (§ 16 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2020 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej Dz.U. z 2020 r. poz. 2285).

Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, jeden egzemplarz za poświadczaniem odbioru otrzymuje Kierownik jednostki podlegającej kontroli, drugi włącza się do akt kontroli.

Protokół podpisali:

Kielce, dn. 07.07. 2022 r.

Data podpisania protokołu

20.07.2022 r.

Ze strony kontrolującej:

Gregorz Taszycki.....
Krzysztof Odumliński.....

Ze strony kontrolowanej:

WÓJT
Miroslaw Seweryn.....

Łopowiński.....
Z urz. WOJEWODY ŚWIĘTOKRZYSKIEGO
Mariusz Pasek
ZASTĘPCA DYREKTORA
WYDZIAŁU POLITYKI SPOŁECZNEJ I ZDROWIA